

Stokholmas un Upsalas mācītāja Kārļa Žola ceļavārdi šai nedēļai

22. augustā

Stārķi jau aizlido, laukos labību vairs neredz, dārzos gan vēl darba diezgan daudz. Ir krietni vēsāks, mitrāks, laika ritums tuvojas rudenim. No tādas kā vasaras eiforijas esam pietuvojušies apziņai, kas ir tā kā tuvāka realitātei, apziņai arī par mūsu fiziskajām robežām. Spēcīgāk pavīd praktiskāki jautājumi par bērnu skološanu, mūsu pašu gatavību ziemai, par resursiem un to, kā šajā rudenī un ziemā attīstīsies procesi ar dažādiem ierobežojumiem. Šīs domas, savukārt, vismaz mani ved vēl pie citiem jautājumiem: vai ne tikai dabas, bet arī pasaules attīstības, sabiedrības un politiskajos procesos saskatām, kādi spēki darbojas aiz ārējām norisēm? Kas ir patiesie virzītājspēki procesiem, kas notiek pasaulē, arī tavā un manā dzīvē? Kas ir spēki, kas vairo dzīvību un, no otras puses - kas vairo iznīcību tevī, manī un ap mums? Kas ir spēki, kas ir dabiski un saskaņā ar Radītāju, un, kas ir spēki, kas darbojas pret lietu patieso, dabisko kārtību? Šie jautājumi nav tikai abstrakti, teorētiski. No tiem pavisam praktiski ir atkarīgi mūsu un pasaules likteņi. Es nedomāju, ka te būtu jādod acumirkļīgas atbildes. Tāds nav mans mērķis, tāda nav mana vēlme. Tas būtu naivi, pat muļķīgi. Bet, būtu tik neprātīgi, ja šajā pārmaiņu laikā vismaz mēs sev šos jautājumus neuzdotu.

Mani uzrunā vārdi no Jāņa Evaņģēlija: “Šī ir maize, kas nākusi no debesīm, nevis tāda, kādu ēduši jūsu tēvi un nomiruši. Kas ēd šo maizi, tas dzīvos mūžīgi” (Jņ. 6.58). Kristus runā par sevi, kā par maizi, kas nākusi no debesīm – tāds ir tradicionālais baznīcas skaidrojums par šiem vārdiem. Bet, vai tur ir runa par viņu, kā tikai par personu, kas staigāja pa zemi pirms diviem gadu tūkstošiem?

Domāju, ka nē. Daudz vairāk tur runa ir par tavas un manas dzīves iekšējo saturu, kas dod jēgu. Protams, runājot par to vienmēr ir risks nonākt neko

neizsakošās, no realitātes tādās abstrakcijās un frāzēs, kādas baznīca ir lietojusi tik ļoti daudz. Taču šis nedrošais pārmaiņu un izaicinājumu laiks arī sniedz iespējas meklēt un rast atbildes uz lielajiem jautājumiem ārpus institūciju robežām, abstrakcijas un teorijas padarīt par iekšēju realitāti sevī, kas, savukārt, izpaužas ārējā realitātē vidē ap mums. Un, lai gan ārēju struktūru jēga mūsu laika garīgajām institūcijām šobrīd lielā mērā ir zudusi, tomēr arī mūsu laikā ir iespējams sastapt iekšējo Jēgu, patieso Es, kas nav baiļu nomākts - to, ko varētu nosaukt par Iekšējo Kristu - Universālo, visaptverošo, kosmisko Kristu, kas pārsniedz robežas. Mani arvien uzrunā dzenbudistu meistarē, kas tajā pašā laikā ir bijusi katoļu mūķene, Pias Gīgeres dziļais teksts ar nosaukumu "Lūgšana Universālajam Kristum":

"Universālais Kristu,
Tu, kas esi dzīvība manī,
kas liec man paplašināt manas sirds robežas,
Tev es nododu savu mazo, bailīgo un egocentrisko "es".
Sadedzini to savā mīlestībā, lai es spētu
no Tava ES ESMU dzīvot.
Pārvērt manu pretestību par pilnīgu nodošanos,
lai es atzīstu,
ka Tavs ES ESMU ir mans es esmu."

Šajā lūgšanā es pieredzu pieskārienu mūžībai, jēgai, mūžīgi nepieciešamam dvēseles uzturam.

Kristus runā par uzturu, kuru uzņemot, tu nemirsi. Bet fiziski jau mēs mēs visi mirsim. Tātad, šī jautājuma jēga ir – vai šajā dzīvē vari pieredzēt mūžību... Arī, kaut vai mīlestībā. Ja tā, tad vari arī no nāves nebīties, jo

esi pieredzējis to, kas iet pāri nāvei. Un tā ir apzināta dzīve, apzināta esība kopā ar Radītāju.

Kristus runā par maizi, par ēdienu. Tik pierastajā procesā – saskarsmē ar ēdienu mums tiek dota iespēja būt apzinātiem, klātesošiem sev un Radītājam. Pasaulē pazīstamais budistu mūks Thiks Nhats Hanhs saka: “Ēdiens atklāj saikni ar zemi. Katrā kumosā jaušama Saules un Zemes dzīve... Maizes riecienā varam redzēt un sajūst pat Visumu”.

Dzirdot šos vārdus, nedomāsim tikai par ēdienu! Thikh Nhat Hanha teikto varam paplašināt kontekstā ar Kristus mācību tās neizmērojamajā plašumā. Arī tā aicina atklāt saikni ar zemi, sajūst Saules un Zemes dzīvi, redzēt un sajūst pat Visumu; tā tad – būt vienotiem ar Mūžību, Radītāju jau šeit un tagad. Un tā ir dievišķa Gudrība.